

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5522/2550

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.รุ่งโรจน์อะไหล่ยนต์โจทก์ บริษัทพัชรประกันภัย จำกัดจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 456 ฉ, ป.พ.พ. มาตรา 456, ป.พ.พ. มาตรา 193/34, ป.วิ.พ. มาตรา 177, ป.พ.พ. มาตรา 193/33, ป.พ.พ. มาตรา 193/30

ย่อ / หลักกฎหมาย

สัญญาซื้อขายระหว่างโจทก์และจำเลยทำกันก่อนมีการแก้ไข ป.พ.พ. มาตรา 456 ฉบับใหม่ จึงต้องบังคับตาม ป.พ.พ. มาตรา 456 เดิม ก่อนมีการแก้ไข เมื่อสัญญาซื้อขายระหว่างโจทก์และจำเลยเป็นสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ซึ่งตกลงกันเป็นราคาห้าร้อยบาทหรือกว่านั้นไป ดังนั้น เมื่อโจทก์ซึ่งเป็นผู้ขายสินค้าอะไหล่รถยนต์ให้แก่จำเลยได้ส่งมอบสินค้าอะไหล่รถยนต์แก่จำเลยตามสัญญาซื้อขายจึงเป็นการชำระหนี้ตามสัญญาซื้อขายแล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องร้องบังคับคดีให้จำเลยรับผิดชอบตามสัญญาซื้อขายได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 456 วรรคสอง ประกอบวรรคสาม (เดิม) จำเลยให้การว่า ตามคำฟ้องของโจทก์แสดงว่าโจทก์ได้ส่งมอบอะไหล่รถยนต์ตามฟ้องแก่จำเลยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี นับถึงวันฟ้อง โจทก์ซึ่งเป็นผู้ประกอบการค้าอะไหล่รถยนต์ฟ้องเรียกเอาค่าของที่ได้ส่งมอบแก่จำเลยเป็นเวลาเกิน 3 ปี นับแต่วันส่งมอบคดีโจทก์จึงขาดอายุความ 2 ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/34 (1) และหรือขาดอายุความ 5 ปี ตามมาตรา 193/33 (5) แล้ว แม้ไม่ได้ระบุว่าการซื้อขายใดขาดอายุความ 2 ปี รายการใดขาดอายุความ 5 ปี แต่ก็พอเข้าใจได้ว่าจำเลยต่อสู้ว่าฟ้องของโจทก์ขาดอายุความแล้ว ซึ่งอะไหล่รถยนต์รายการใดจะขาดอายุความ 2 ปี หรือ 5 ปี ย่อมเป็นหน้าที่ของศาลจะต้องวินิจฉัยต่อไป คำให้การของจำเลยจึงชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 177 วรรคสอง โจทก์ประกอบธุรกิจค้าขายอะไหล่รถยนต์ฟ้องเรียกเอาค่าสินค้าอะไหล่รถยนต์ที่ได้ส่งมอบให้แก่จำเลย โดยจำเลยซื้อสินค้าจากโจทก์เพื่อนำไปซ่อมรถยนต์ให้แก่ผู้เอาประกันภัยกับจำเลยรวมทั้งผู้มีกรณีพิพาทกับผู้เอาประกันภัยในกรณีผู้เอาประกันภัยกับจำเลยเป็นฝ่ายผิด อันเป็นการใช้ค่าสินไหมทดแทนซึ่งเป็นกิจการการประกันวินาศภัยภายในวัตถุประสงค์ของจำเลย ดังนั้น การที่จำเลยซื้อสินค้าอะไหล่รถยนต์จากโจทก์ จึงเป็นการที่ได้ทำเพื่อกิจการของฝ่ายจำเลยเอง จึงมีอายุความ 5 ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/33 (5) ประกอบมาตรา 193/34 (1)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ประกอบธุรกิจค้าขายอะไหล่รถยนต์ทั่วไปจำเลยประกอบธุรกิจในการรับประกันภัยรถยนต์ จำเลยซื้ออะไหล่รถยนต์จากโจทก์หลายรายการตั้งแต่ปี 2538 ถึง 2541 รวมเป็นเงิน 551,709.20 บาท โจทก์ส่งสินค้าให้แก่จำเลยครบถ้วน จำเลยนำสินค้าไปใช้ไม่น้อยกว่า 3 ปี แล้ว โจทก์ขอคิดดอกเบี้ยเป็นเวลา 3 ปี ในต้นเงิน 551,709.20 บาท นับถึงวันฟ้องเป็นเงิน 124,134 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 675,843 บาท ขอให้บังคับจำเลยชำระเงินแก่โจทก์ 675,843 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยให้การว่า จำเลยมิได้ซื้ออะไหล่รถยนต์และค้างชำระราคาโจทก์ตามฟ้อง คงซื้อและค้างชำระไม่เกินจำนวน 10,000 บาท การซื้อขายระหว่างโจทก์และจำเลยไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบ ไม่มีการวางประจำและไม่มีการชำระหนี้บางส่วน โจทก์จึงไม่อาจฟ้องร้องบังคับคดีจำเลย โจทก์ซึ่งเป็นผู้ประกอบการค้าฟ้องเรียกเอาค่าของที่ได้ส่งมอบเป็นเวลาเกิน 3 ปี นับแต่วันส่งมอบ คดีโจทก์

ขาดอายุความ 2 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/34 (1) และหรือขาดอายุความ 5 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/33 (5) แล้ว ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์จำนวน 551,709.20 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี จากต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันฟ้อง (วันที่ 10 มิถุนายน 2545) จนกว่าจะชำระเสร็จ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความให้ 20,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้แทนค่าทนายททรัพย์ที่โจทก์ชนะคดี จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์จำนวน 361,117.58 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้อง (วันที่ 19 มีนาคม 2545) จนกว่าชำระเสร็จ ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความให้ 10,000 บาท นอกจากนี้ที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์และจำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกว่า จำเลยซื้อสินค้าอะไหล่รถยนต์จากโจทก์ตามฟ้องหรือไม่ เพียงใด.... พยานหลักฐานโจทก์จึงมีน้ำหนักมากกว่าพยานหลักฐานของจำเลย ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยได้สั่งซื้อสินค้าอะไหล่รถยนต์จากโจทก์และค้างชำระราคาแก่โจทก์ตามฟ้อง ปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยต่อไปว่าการซื้อขายระหว่างโจทก์และจำเลยไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบสำคัญหรือได้วางประจำไว้หรือได้มีการชำระหนี้บางส่วนแล้ว โจทก์จึงไม่อาจฟ้องร้องบังคับคดีแก่จำเลยนั้น เห็นว่า สัญญาซื้อขายระหว่างโจทก์และจำเลยทำกันก่อนมีการแก้ไข

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 456 ฉบับใหม่ จึงต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 456 เดิมก่อนมีการแก้ไข เมื่อสัญญาซื้อขายระหว่างโจทก์และจำเลยเป็นสัญญาซื้อขายสังหาริมทรัพย์ซึ่งตกลงกันเป็นราคาห้ำร้อยบาทหรือกว่านั้นขึ้นไป ดังนั้น เมื่อโจทก์ซึ่งเป็นผู้ขายสินค้าอะไหล่รถยนต์ให้แก่จำเลยได้ส่งมอบสินค้าอะไหล่รถยนต์แก่จำเลยตามสัญญาซื้อขาย จึงเป็นการชำระหนี้ตามสัญญาซื้อขายแล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องร้องบังคับคดีให้จำเลยรับผิดชอบตามสัญญาซื้อขายได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 456 วรรคสอง ประกอบวรรคสาม (เดิม) ปัญหาประการต่อไปตามฎีกาของโจทก์ว่าคำให้การของจำเลยในเรื่องอายุความเป็นคำให้การที่ขัดแย้งกันเองไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 177 วรรคสอง หรือไม่ จำเลยให้การว่า ตามคำฟ้องของโจทก์แสดงว่าโจทก์ได้ส่งมอบอะไหล่รถยนต์ตามฟ้องแก่จำเลยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี นับถึงวันฟ้อง โจทก์ซึ่งเป็นผู้ประกอบการค้าอะไหล่รถยนต์ฟ้องเรียกเอาค่าของที่ได้ส่งมอบแก่จำเลยเป็นเวลาเกิน 3 ปี นับแต่วันส่งมอบคดีโจทก์จึงขาดอายุความ 2 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/34 (1) และหรือขาดอายุความ 5 ปี ตามมาตรา 193/33 (5) แล้ว เห็นว่า แม้คำให้การของจำเลยจะไม่ได้ระบุว่ารายการซื้อขายใดขาดอายุความ 2 ปี รายการใดขาดอายุความ 5 ปี ก็ตาม แต่ก็พอเข้าใจได้ว่าจำเลยต่อสู้ว่าฟ้องของโจทก์ขาดอายุความแล้ว ซึ่งอะไหล่รถยนต์รายการใดจะขาดอายุความ 2 ปี หรือ 5 ปี ย่อมเป็นหน้าที่ของศาลจะต้องวินิจฉัยต่อไป คำให้การของจำเลยจึงชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 177 วรรคสอง ปัญหาประการสุดท้ายตามฎีกาของโจทก์และจำเลยว่า คดีโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ โจทก์ฎีกาว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยชำระหนี้ที่จำเลยผิดสัญญาซื้อขายกับโจทก์ อันเป็นสิทธิเรียกร้องความเสียหายอันเกิดจากการผิดสัญญา ไม่มีกฎหมายกำหนดอายุความไว้เป็นอย่างอื่น จึงมีอายุความ 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/30 จำเลยจึงต้องรับผิดชอบชำระหนี้แก่โจทก์เต็มตามฟ้อง ส่วนจำเลยฎีกาว่า การที่โจทก์ส่งอะไหล่รถยนต์ไปให้อู่ซ่อมรถยนต์ตามที่จำเลยสั่งก็เพื่อให้

ผู้ช่อมรยนต์ทำการซ่อมแซมมรยนต์อันเป็นกิจการของผู้ช่อมรยนต์ มิใช่กิจการของจำเลย จึงมีอายุความ 2 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/34 จึงไม่ต้องรับผิดชำระหนี้แก่โจทก์ เห็นว่า โจทก์ประกอบธุรกิจค้าขายอะไหล่รถยนต์ฟองเรียกเอาค่าสินค้าอะไหล่รถยนต์ที่ได้ส่งมอบให้แก่จำเลย โดยจำเลยซื้อสินค้าจากโจทก์เพื่อนำไปซ่อมรถยนต์ให้แก่ผู้เอาประกันภัยกับจำเลยรวมทั้งผู้มีกรณีพิพาทกับผู้เอาประกันภัยในกรณีผู้เอาประกันภัยกับจำเลยเป็นฝ่ายผิด อันเป็นการใช้ค่าสินไหมทดแทนซึ่งเป็นกิจการการประกันวินาศภัยภายในวัตถุประสงค์ของจำเลย ดังนั้น การที่จำเลยซื้อสินค้าอะไหล่รถยนต์จากโจทก์ จึงเป็นการที่ได้ทำเพื่อกิจการของฝ่ายจำเลยเอง จึงมีอายุความ 5 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/33 (5) ประกอบมาตรา 193/34 (1) ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย" พิพากษายืน ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความให้ 5,000 บาท.

องค์คณะ

บุญส่ง น้อยโสภณ · ขวลิต ตูลยสิงห์ · สิทธิชัย พรหมสาร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5522/2550>